

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Nem értem, hogy miért szeretnek a gyerekek annyira anyósoméknál vacsorázni, amikor ott mindennek szabott rendje van, szigorúan megkövetelik kissé ódivatú illemszabályaik betartását, sőt, az is természetes, hogy segítenek nekik az asztal körüli feladatok elvégzésében, mondta egy háromgyerekes apa ugyancsak nagycsaládos barátjának. Nálunk otthon sokkal lazább az élet, nincs időnk illendősödni, megköszönni a második tányér levest, vagy kérni még egy szelet kenyeret. A helyzet aztán gyakran zavaros, nem mindenki tudja, hogy hogyan kellene viselkednie, ebből aztán idegesség, kapkodás, sőt feszültség lesz. Anyósoméknál pedig mindig nyugalom van, kedvesen, de határozottan irányítják az estét.

Hogy van ez nálatok? – fordult barátjához az apa. Mi kezdettől fogva arra az álláspontra helyezkedtünk – válaszolta a barát –, hogy „rend a lelke mindennek”, megköveteljük, hogy a gyerekek mindig azt és úgy csinálják, ahogy annak lennie kell. Rájuk szólunk, ha kell erélyesen, ha az nem segít, büntetünk. Persze sokszor elfogy a türelmem, mert ha már hatodszor szólok, és a gyerek még mindig az abroszra keni a spenótot, rákiabálok. Ilyenkor feleségem kiborul, és megjegyzi, hogy hagyjam, az abroszt úgyis ő mossa ki. A hangulat csak fokozódik, ha valamelyik elkezd bőgni. De aztán előbb-utóbb csend lesz, mindenki hallgat és intézi a dolgát. A házimunkában egyelőre úgysem tudnak segíteni, de majd ennek is ideje, pontosan meg fogjuk szabni, kinek mikor mi a dolga. Remélem, hogy ahogy növekednek, majd megtanulják a rendet és fegyelmet, meg majd minden, mint a karikacsapás.

Hogyan tudjátok a fegyelmezett, öntudatos magatartást gyermekeitekben kialakítani anélkül, hogy szabályok követésére kényszerítenétek őket? Hogyan tudjátok a rendet úgy megkövetelni, hogy gyermekeitek érezzék szereteteteket?

Egyszer az anyóséknál töltött vacsora alkalmával az egyik gyerekek arról beszélt, hogy milyen érdekes volt egy osztálytársa születésnapjára ünnepsége, ahová hivatalos volt. Az ünnepelt szülei második házasságukban éltek, az osztálytárs apja, aki már nem volt édesanyjának férje, szintén vendég volt. A gyerekek teljesen szabadjára voltak eresztve, a jelszó az volt, hogy most ünnep van, mindenki érezze jól magát, tegye azt, ami neki jól esik. Rengeteg enni-innivaló volt odakészítve, mindenki akkor és azt ehette, amit akart. Így aztán a játék közben, amit senki nem irányított, ettek-ittak, a játék pedig emiatt akadozott. Kibálás kezdődött, sőt veszekedés tört ki, a szerényebbek pedig nem jutottak hozzá az ennivalókhoz sem. A két „papa” egyike sem avatkozott be, amikor szóltak nekik, azt mondták: ünnepeljétek szépen, nem az iskolában vagytok, éreztétek jól magatokat. Szemmel láthatóan egyik sem akarta a másik apai illetékességét megsérteni. A mama szegény meg csak azzal volt elfoglalva, hogy az ennivalók, a tányérok és poharak rendben legyenek. Senki nem segített neki. Alig vártam, hogy eljöhessek, annyira rosszul éreztem magam, de láttam, hogy osztálytársam is egyre elkeseredettebb –, fejezte be elbeszélését a gyerek.

Hogyan tudjátok gyerekeiteket a házimunkába bevonni anélkül, hogy ezt „rabszolgamunkának” éreznék? Mi tudja örömmé változtatni egy ünnep megszervezésének és előkészítésének fáradságát?

Kedves házaspárok, jegyesek és szerelmesek! A család életének meghatározó eleme a munka és az ünnep, ez volt az elmúlt nyáron tartott Családok 7. Világtalálkozójának egyik üzenete. A munka és az ünnep által vesz részt a család a társadalom életében, idejét munkával és ünneppel tölti. A házaspár életstílusát meghatározza az, ahogy a családdhoz, a munkához és az ünnephez viszonyul: hogyan kezelik az emberi kapcsolatokat, hogyan élnek a világban, hogyan teszik emberségesebbé az idejüket. Amióta a kétkeresős családmódel általánossá vált, nyilvánvaló, hogy a család életéhez szükséges anyagiakat a családon kívül, a munkahelyen végzett munkával kell előteremteni. Szükség van ezen kívül munkára a családon belül is: a háztartást vezetni kell, a rászorulókat (gyerekeket, betegeket, öregeket) gondozni, az otthont ápolni kell. Noha a munkahelyen végzett munka is akkor méltó az emberhez, ha szívvel-lélekkel végzik, ezt sokszor nehéz elérni. Nem mindig és nem mindenkinek adódik gyorsan változó világunkban olyan munkahely, ahol örömmel és lelkesedéssel végezheti munkáját, az otthoni munkát azonban az teszi értékessé, ha önként, ajándékként végezzük. Az ilyen munkát nem lehet megfizetni, a legelhivatottabb fizetett ápolónőtől sem várható el az a szeretet és odaadás, amellyel egy édesanya ápolja beteg gyermekét, vagy egy gyermek idősödő szüleit. Az ünnep sem jön létre munka nélkül, különösen az édesanyák dolgoznak meg sokszor igen keményen egy-egy jól sikerült családi ünnepért.

Mind az otthoni munkát, mind pedig az otthoni ünneplést meghatározza a családtagok közötti kapcsolat. Ha mindenki tudja és felelősséggel vállalja apai, anyai gyermeki, nagyszülői, rokoni hivatását, ha mindenki ajándékozó lelkülettel teszi a dolgát, akkor a családban béke, nyugalom és szeretet fog uralkodni. Arról se feledkezzünk meg, hogy a család a társadalom legkisebb sejtje ugyan, de csak egészséges, boldog családokból épülhet egészséges és boldog társadalom.

A családtagok felelősek egymásért. Hogyan osztozhat ebben a felelősségben az egész család akkor, amikor beteg, vagy öreg családtag szorul gondozásra?

Korunkban sok támadás éri a családot. Vannak, akik úgy gondolják, ha az egyéneknek jól megy sora, boldogok, megelégedettek lesznek, függetlenül emberi kapcsolataiktól, családra nincs is szükség. A valóságban azt látjuk, hogy a magukra maradt emberek, akármilyen gazdagok, keserűek és boldogtalanok. A jó, boldogító kapcsolatok kialakításának művészetét a családban lehet elsajátítani, családok nélkül a társadalom atomjaira bomlana. A család életét az ajándékozás lelkületétől áthatott munka és ünnep alakítja-formálja széppé és igazzá. Azért, hogy a Családok 7. Világtalálkozójának ebben a tanításában elmélyedhessünk, a jövő esztendőben leveleimben a család – munka – ünnep hármásával szeretnék foglalkozni.

Minden családnak, kicsinek és nagynak kívánok áldott, békés és boldog Karácsonyt és Újévet. Kívánom, hogy az előkészület munkáit úgy tudjátok egymásnak ajándékozni, hogy ezzel is megszenteljétek az ünnepet!

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke